

TÉMATA PRO ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠKU ZE ZEMĚPISU – PROFILOVÁ ČÁST

Školní rok: 2020/21

Třída: 4. A, 4. B, 4. C, 6. E

Vyučující/zkoušející: Mgr. Iveta Demlová, Mgr. Lenka Hrbáčová, Mgr. Tomáš Zvolánek

1. Definice geografie, předmět jejího zkoumání (krajina, kulturní krajina, krajinná sféra), členění geografických věd, vliv fyzickogeografické sféry na vyspělost regionu (kontrasty současného světa, státy Severu a Jihu, jádrové oblasti a periferie)
2. Země jako vesmírné těleso, tvar a velikost Země, pohyby Země (čas, roční období, délka dnů a nocí, datová hranice, časová pásma)
3. Atmosféra – stavba, složení, funkce, všeobecná cirkulace (teplota, tlak, radiční bilance), počasí a podnebí, klimatotvorní činitelé, vznik větru a srážek (cyklóny a anticyklóny, monzuny, atmosférické fronty)
4. Hydrosféra, rozdělení zásob na Zemi, oběh vody na Zemi (režim řek, vznik jezer, podpovrchová voda), voda v mořích a oceánech, vlastnosti a pohyby mořské vody (teplota, hustota, salinita, vlnění, proudění)
5. Litosféra – stavba a složení zemské kůry, vývoj zemského povrchu (litosférické desky, vznik pevnin a oceánů, typy zemské kůry) vliv vnějších a vnitřních geomorfologických sil, horotvorné pohyby, typy reliéfu (geomorfologické tvary, reliéf vzniklý působením vody, větru, ledovce)
6. Pedosféra – vznik, složení, typologie a rozšíření půd na Zemi (půdní druhy, půdní typy, půdní profil). Zemědělství (zemědělská výroba, intenzivní a extenzivní zemědělství, zemědělské oblasti světa)
7. Světové hospodářství – průmysl (rozdělení průmyslu, lokalizační faktory, průmyslové oblasti). Světová a evropská hospodářská integrační seskupení (EU, OPEC, NAFTA...), doprava
8. Globální problémy lidstva – populační exploze, znečištění životního prostředí, globalizace, OSN, NATO (světový problém výživy a hladu, civilizační choroby, válečné konflikty)
9. Obyvatelstvo a sídla – vývoj osídlení, rozmístění, struktura (populační exploze, demografická revoluce), proces urbanizace a městská sídla, typy sídel (vliv urbanizace na životní prostředí)

10. Kartografie – obsah map, měřítko, kartografická zobrazení (tvorba map, druhy map, popis)
11. Geobiomy na Zemi – tropický deštný les, savany, pouště a polopouště, subtropické krajiny, stepi, lesy mírného pásu, tundry a polární pustiny, výškové stupně v krajině, biosféra a člověk
12. Hospodářství České republiky – zemědělská a průmyslová výroba, vliv zemědělství a průmyslu na životní prostředí
13. Obyvatelstvo České republiky, národnostní, náboženská, věková a zaměstnanecká struktura, vývoj počtu obyvatelstva, rozmístění obyvatelstva sídla (migrační politika), vliv obyvatelstva na ŽP v ČR, systém ochrany ŽP v ČR
14. Česká republika – celková fyzicko-geografický přehled (geologický vývoj, nerostné bohatství, podnebí, vodstvo, vegetace, půdy)
15. Latinská Amerika – Brazílie (fyzicko-geografický přehled, regionální členění, ekonomická charakteristika)
16. Severní Amerika - USA (fyzicko-geografický přehled, regionální členění, ekonomická charakteristika)
17. Střední Evropa a Alpské země – Německo (fyzicko-geografický přehled, regionální přehled ekonomická charakteristika)
18. Jižní Evropa -Itálie (fyzicko-geografický přehled, regionální členění, ekonomická charakteristika)
19. Severní Evropa – východobaltské, západobaltské a severoatlantské státy (fyzicko-geografický přehled, regionální členění, ekonomická charakteristika)
20. Západní Evropa – Francie (fyzicko-geografický přehled, regionální členění, ekonomická charakteristika)
21. Západní Evropa – Velká Británie (fyzicko-geografický přehled, regionální členění, ekonomická charakteristika)
22. Rusko (fyzicko-geografický přehled, regionální členění, ekonomická charakteristika, vzájemné vztahy s nově vzniklými státy po rozpadu SSSR)
23. Východní Asie - Čína (fyzicko-geografický přehled, regionální členění, ekonomická charakteristika)
24. Východní Asie - Japonsko (fyzicko-geografický přehled, regionální členění, ekonomická charakteristika)
25. Jižní Asie – Indie (fyzicko-geografický přehled, regionální členění, ekonomická charakteristika)

26. Jihozápadní Asie a Severní Afrika - arabský svět a Izrael (fyzicko-geografický přehled, regionální členění, ekonomická charakter)
27. Subsaharská Afrika - JAR (fyzicko-geografický přehled, regionální členění, ekonomická charakteristika)
28. Austrálie a Oceánie (fyzicko-geografický přehled, regionální členění, ekonomická charakteristika)

Projednáno a schváleno předmětovou sekcí v Ostravě dne 9. 9. 2020.

Mgr. Lenka Hrbáčová v. r.

vedoucí předmětové sekce

Ing. Monika Kocháňová v. r.

ředitelka